

Ministerul Public
Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
Secția Judiciară

PROIECT

**PRIVIND EXERCITAREA ATRIBUȚIILOR SPECIFICE
FUNȚIEI DE PROCUROR ȘEF AL SECȚIEI JUDICIARE
DIN CADRUL PARCHETULUI DE PE LÂNGĂ ÎNALTA
CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**

PROCUROR ANTONIA - ELEONORA CONSTANTIN

SEPTEMBRIE 2018

INTRODUCERE

Acest proiect prezintă o situație actuală a Secției Judiciare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, axată pe o analiză retrospectivă a activității acestei structuri din perspectiva judiciar civilă și se dorește a constitui o diagnoză obiectivă, prin identificarea aspectelor pozitive și negative, a vulnerabilităților și amenințărilor, anticiparea modelului de management propus și găsirea soluțiilor, atât pentru continuarea proiectelor începute, cât și pentru surmontarea riscurilor identificate.

Viziunea adoptată va fi integrată actului de management judiciar de la nivelul conducerii Ministerului Public, articulată cu proiectul procurorului șef adjunct secție, fiind destinată consolidării și perfecționării unor metode de lucru a căror eficiență a fost demonstrată în precedent, prin stabilirea unor obiective comune și orientarea eforturilor procurorilor și grefierilor pentru atingerea acestora.

Din aceste perspective, adoptarea unui singur stil de conducere nu este aptă să atingă rezultate urmărite. Experiența a demonstrat că exercitarea activității de conducere prin folosirea puterii exemplului și implicarea în activitatea decizională a tuturor destinatarilor măsurilor preconizate, astfel încât acestea să fie acceptate și receptate ca rezultat al unui acord colectiv, iar nu ca un fapt impus, au crescut încrederea personalului, dovedindu-și valențele pozitive, ca factori mobilizatori și de motivare personală.

Cunoașterea personalului, identificarea și folosirea eficientă a mijloacelor de motivare și responsabilizare constituie elemente esențiale ale actului de conducere, menite să permită valorificarea superioară a valențelor fiecăruia, experiența dobândită în activitate și prin formarea profesională continuă, astfel încât să fie atinse toate obiectivele urmărite.

Aceste repere de principiu vor ghida acțiunile viitoare circumscrise exercitării atribuțiilor specifice funcției de procuror șef al Secției Judiciare, constituind o continuare și perpetuă perfecționare a metodelor de lucru deja utilizate în activitatea de conducere și managementul Secției Judiciare.

Prezentul proiect este structurat pe trei capitole.

Capitolul I conține o prezentare a Secției Judiciare sub următoarele aspecte: cadrul normativ de organizare și funcționare, structura și atribuțiile, situația de personal și conducere.

În **Capitolul II** este prezentată dimensiunea actuală a activității în materie civilă a Secției Judiciare.

În **Capitolul III** sunt identificate vulnerabilitățile în activitatea acestei structuri, precum și soluțiile propuse pentru prevenirea și înlăturarea acestora.

CAPITOLUL I

PREZENTAREA SECȚIEI JUDICIARE

§1 Cadrul normativ

Actuala structură a Secției Judiciare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este configurată în scopul îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de Codul Civil, Codul Penal, Codurile de procedură civilă și penală și legi speciale, Capitolul III - (art. 25-32) din Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, aprobat prin Ordinul nr. 2623/C/2014 al Ministrului Justiției, modificat și completat și ordinele interne emise de Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție pentru organizarea activității judiciare în materie penală și civilă (ex: Ordinul nr. 213 din 15 iulie 2014 privind organizarea și funcționarea sistemului informațional al Ministerului Public; Ordinul nr. 84/2007 privind completarea formării profesionale continue a personalului auxiliar de specialitate din cadrul parchetelor; Ordinul nr. 103/2001 privind activitățile de învățământ profesional; Ordinul nr. 42/2014 privind căile de atac, Circulara nr. 1475/C/2008 privind retragerea căilor de atac; Ordinul nr. 62 din 1 aprilie 2016 privind participarea procurorului în cauzele civile, modificat prin Ordinul nr. 58 din 27 martie 2017).

§ 2. Structură și atribuții

Atribuțiile specifice, circumscrise rolului procurorului în activitatea judiciară prevăzute la nivel constituțional, legislativ și infra-legislativ sunt structurate pe cele două paliere majore (penal și civil) și exercitate prin structuri cu specializare proprie, Serviciul Judiciar Penal și Serviciul Judiciar Civil ce au în componență câte două birouri a căror competență funcțională majoră este dată de: reprezentarea la Înalta Curte de Casație și Justiție și Curtea Constituțională, unificarea practicii judiciare, coordonarea activității judiciare în materie penală/civilă și soluționarea memoriilor în cauzele penale și civile.

După reorganizarea Ministerului Public, ce a avut loc în anul 2007, Secția Judiciară s-a constituit prin comasarea fostelor secții judiciare, penală și civilă, atribuțiile aferente fiind preluate, în mod corespunzător, de Serviciul Judiciar Penal și Serviciul Judiciar Civil.

Atribuțiile celor două servicii sunt grefate pe competențele funcționale ale procurorului în activitatea judiciară penală și civilă și pe necesitățile unei bune administrări a acestei activități, cu luarea în considerare și a unor elemente de specificitate, precum cele date de existența unei **competențe exclusive** în cadrul Ministerului Public (contribuția la unificarea jurisprudenței prin promovarea recursului în interesul legii, formularea, la solicitarea instanței supreme a punctelor de vedere în recursurile în interesul legii declarate de alți titulari și a concluziilor în procedura dezlegării unor chestiuni de drept; formularea cererilor de revizuire întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală) și a unei **competențe de îndrumare în materie judiciară** a parchetelor de pe lângă curțile de apel, tribunale și judecătoria prin întocmirea analizelor și informărilor prevăzute în Regulamentul de ordine interioară al parchetelor și ordinele Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (ex: analizarea cauzelor cu inculpați arestați preventiv în care instanțele judecătorești au pronunțat soluții de achitare; întocmirea analizelor privind activitatea judiciară în materie penală și civilă; întocmirea analizei cauzelor prevăzute de Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, modificată și completată; comunicarea deciziilor Curții Constituționale prin care au fost admise excepțiile de neconstituționalitate; întocmirea comunicărilor privind soluțiile dispuse de Înalta Curte de Casație și Justiție în căile de atac declarate de procuror, precum și a căilor de atac admise părților pentru motive de nelegalitate; elaborarea unor puncte de vedere și note de studii în probleme de drept controversate care nu implică promovarea recursului în interesul legii).

La rândul lor, Serviciul Judiciar Penal și Serviciul Judiciar Civil sunt structurate în **câte două birouri** – Biroul de recursuri penale în interesul legii și Biroul de recursuri civile în interesul legii și, corespunzător, 2 Birouri de reprezentare, aferente fiecăruia dintre aceste servicii.

Aceste structuri corespund îndeaproape competenței funcționale propriu-zise a Secției Judiciare, respectiv activitatea de reprezentare a Ministerului Public în procesele penale și civile, în cauzele de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale, cât și de unificare a practicii judiciare.

Structura Secției judiciare se prezintă astfel:

➤ **Serviciul judiciar penal:**

- Biroul de recursuri penale în interesul legii;
- Biroul de reprezentare;

➤ **Serviciul judiciar civil:**

- Biroul pentru recursuri civile în interesul legii;
- Biroul de reprezentare.

Fiecare dintre aceste substructuri este condusă de către un procuror șef (doi procurori șef serviciu și patru procurori șef birou). Aceștia li se adaugă procurorul șef secție și procurorul șef adjunct secție, configurându-se astfel o **structură de conducere** cu 8 posturi.

Actualul stat de personal (ocuparea efectivă a posturilor aferente funcțiilor) a fost aprobat prin Ordinul nr. 187 din 6 august 2018 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

§ 3. Situație de personal

§ 3.1. Prezentare generală

Organizarea structurală a Secției Judiciare (pe tipuri de funcții și număr de posturi aferente fiecărei funcții) a fost actualizată periodic, ultima fiind realizată prin Ordinul nr.3123/C/2018 din 8 august 2018 al Ministrului Justiției.

Potrivit Statului de funcții din Anexa nr. 1 a acestui ordin, în structura Secției Judiciare sunt prevăzute **61 de posturi** de procuror, cu funcții de conducere și de execuție, grefieri și personal conex, astfel: în **structura de conducere a secției** - 2 funcții de procuror șef (1 procuror șef secție și 1 procuror șef adjunct secție), 1 post de grefier șef secție, 1 post de grefier și 2 posturi de șofer.

În structura **Serviciului Judiciar Penal** sunt prevăzute **33 posturi** de procuror cu funcții de conducere și de execuție, grefieri și personal conex (3 posturi de procuror cu funcție de conducere – 1 procuror șef serviciu și 2 procurori șefi birou; 20 de posturi de procuror – 9 la Biroul de recursuri penale în interesul legii și 11 la Biroul de reprezentare; 1 grefier șef serviciu și 8 grefieri - 5 grefieri la Biroul de recursuri penale în interesul legii

și 3 grefieri la Biroul de reprezentare; un post de agent procedural la Biroul de reprezentare).

Pentru structura **Serviciului Judiciar Civil** sunt prevăzute **22 posturi** de procuror cu funcții de conducere și de execuție, grefieri și personal conex (3 posturi de procuror cu funcție de conducere – 1 procuror șef serviciu și 2 procurori șefi birou; 9 de posturi de procuror – 6 la Biroul de recursuri civile în interesul legii și 3 la Biroul de reprezentare; 1 grefier șef serviciu și 8 grefieri - 5 grefieri la Biroul de recursuri civile în interesul legii și 3 grefieri la Biroul de reprezentare; un post de agent procedural la Biroul de reprezentare)¹.

Posturile prevăzute în statul de personal sunt ocupate potrivit anexelor la Ordinul nr. 187 din 6 august 2018 emis de Procurorul General, iar Anexa 3 a acestui ordin privește Secția Judiciară.

§ 3.2. Situația funcțiilor de conducere (procurori)

Funcțiile de **procuror șef secție**, respectiv **procuror șef adjunct secție** sunt ocupate, în prezent, prin delegare (Ordinele Procurorului General nr. 821 și nr. 822, ambele din 3 mai 2018).

Cele două funcții de **procuror șef serviciu** sunt ocupate prin numire:

- procurorul șef al Serviciului Judiciar Penal este numit prin Hotărârea nr. 659 din 3 octombrie 2017 a C.S.M. - Secția pentru procurori în temeiul căreia a fost emis Ordinul nr. 2657 din 23 octombrie 2017 al Procurorului General;
- procurorul șef al Serviciului Judiciar Civil este numit prin Hotărârea nr. 233 din 12 iunie 2018 a C.S.M. - Secția pentru

¹ Comparativ cu statul anterior de funcții și personal, respectiv cu anul 2013, când în statul de funcții erau prevăzute 72 de posturi pentru Secția Judiciară, a operat o reducere cu 15,27% a numărului de posturi, ca urmare a pensionării titularilor, în condițiile în care, prin intrarea în vigoare și aplicarea noilor coduri, activitatea secției s-a diversificat și a cunoscut o creștere a complexității (ex: în materie civilă și penală – formularea punctelor de vedere asupra recursurilor în interesul legii declarate de alți titulari; formularea concluziilor în cauzele pentru pronunțarea unor hotărâri prealabile în materie penală; formularea, la solicitarea completelor, a unor puncte de vedere în procedura dezlegării unor chestiuni de drept în cauzele civile în care procurorii participă potrivit legii sau ordinelor Procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și în procedura de filtru a recursurilor de competența secțiilor civile și de contencios administrativ ale instanței supreme).

procurori în temeiul căreia a fost emis Ordinul nr.1191 din 27 iunie 2018 al Procurorului General.

Anterior acestor numiri, funcțiile fiind vacante, atribuțiile specifice acestora au fost preluate de către procurorul șef secție și procurorul șef adjunct secție, potrivit specializării proprii.

În ceea ce privește funcțiile de **procuror șef birou (4 posturi)**, situația acestora, în raport cu fiecare serviciu, este următoarea:

➤ **Serviciul Judiciar Penal**

- funcția de procuror șef al Biroului de recursuri penale în interesul legii este ocupată prin delegare, începând din februarie 2018; în prezent, se află în curs procedura de ocupare a funcției prin numire;

- funcția de procuror șef al Biroului de reprezentare este vacantă din noiembrie 2017; atribuțiile acestei funcții sunt asigurate de procurorul șef al Serviciului Judiciar Penal² și de procurorul șef secție.

➤ **Serviciul Judiciar Civil**

- funcția de procuror șef al Biroului de recursuri civile în interesul legii; atribuțiile specifice au fost exercitate de procurorul șef al Serviciului Judiciar Civil și procurorul șef adjunct secție; au fost declanșate și sunt în curs de desfășurare procedurile de numire;

-funcția de procuror șef al Biroului de reprezentare este ocupată prin delegare, începând din februarie 2018; în prezent, se află în curs procedura de ocupare a funcției prin numire.

§ 3.3. Situația funcțiilor de execuție (procurori)

În statul de personal al **Biroului de recursuri penale în interesul legii** sunt prevăzute **9 posturi de procuror cu funcție de execuție** care sunt în prezent ocupate. Dintre acestea, 1 post este ocupat formal, întrucât titularul este detașat la I.N.M. din anul 2014. Rezultă că această structură funcționează cu 88,8 % din personalul încadrat.

Pentru **Biroul de reprezentare din cadrul Serviciului Judiciar Penal** în statul de personal sunt prevăzute **11 posturi de procuror cu funcție de execuție**. Toate sunt

² Care a ocupat până în octombrie 2017 funcția de procuror șef al Biroului de reprezentare;

ocupate, însă efectiv, își desfășoară activitatea numai 9 procurori, unul fiind în concediu pentru creșterea copilului, iar alt procuror este delegat în funcția de procuror șef secție (ceea ce reprezintă 81,8 % din efectivul procurorilor).

La **Biroul de recursuri civile în interesul legii** sunt prevăzute **6 posturi de procuror cu funcții de execuție**, toate ocupate. Însă, efectiv, își desfășoară activitatea doar 4 procurori, unul fiind delegat la D.I.I.C.O.T. din anul 2015, iar alt procuror a fost delegat în funcția de procuror șef adjunct secție (ceea ce reprezintă 66,6 % din efectiv).

La **Biroul de reprezentare din cadrul Serviciului Judiciar Civil** sunt prevăzute **3 posturi de procuror cu funcție de execuție**, toate ocupate. Dintre aceștia, un procuror este detașat la C.S.M. de peste 6 ani, atribuțiile fiind exercitate de un alt procuror, delegat de la Parchetul de pe lângă Tribunalul București. Un procuror este delegat în funcția de procuror șef al Biroului de reprezentare.

§ 3.4. Situația funcțiilor de conducere (grefieri)

Structura de conducere a personalului auxiliar prevede **3 posturi de grefieri șefi** (1 grefier șef secție și 2 grefieri șef serviciu), toate ocupate efectiv (de persoane care exercită temporar funcția potrivit art. 92, art. 37 din Legea nr. 567/2004), îndeplinind atribuțiile prevăzute de Regulamentul de ordine interioară al parchetelor.

§ 3.5. Situația funcțiilor de execuție (grefieri și personal conex)

În structura Secției Judiciare sunt prevăzute **19 posturi de grefier cu funcție de execuție și personal conex**, ocupate în proporție de 100% (17 grefieri și 2 agenți procedurali), cu următoarea distribuție:

- ▶ **Serviciul Judiciar Penal – 9 grefieri și un agent procedural, din care:**
 - **5 grefieri** la Biroul de recursuri penale în interesul legii (1 grefier se află în concediu de creștere copil);
 - **3 grefieri și un agent procedural** la Biroul de reprezentare penal;
 - **1 grefier** (post care figurează în statul de funcțiuni în cadrul structurii de conducere).
- ▶ **Serviciul Judiciar Civil – 8 grefieri și un agent procedural, din care:**
 - **5 grefieri** la Biroul de recursuri civile în interesul legii;
 - **3 grefieri și un agent procedural** la Biroul de reprezentare civil.

§ 4. Conducerea Secției Judiciare

Secția Judiciară este condusă de un procuror șef, ajutat de un procuror șef adjunct, atribuțiile acestora fiind stabilite prin art. 26 alin. (3) și (4) din Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, astfel:

- **procurorul șef secție:** (a) organizează, conduce, controlează și răspunde de activitatea personalului din cadrul secției, luând sau, după caz, propunând conducerii Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție măsurile care se impun pentru desfășurarea corespunzătoare a acesteia; (b) repartizează spre soluționare lucrările înregistrate în secție direct procurorilor sau prin procurorul șef serviciu ori procurorul șef birou, după caz; (c) stabilește atribuțiile manageriale delegate procurorului șef secție adjunct; (d) analizează legalitatea și temeinicia soluțiilor adoptate sau propuse de procurori; (e) organizează și programează participarea procurorilor la judecarea cauzelor penale și civile la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională, potrivit legii și ordinelor procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție; (f) analizează cazurile de aplicare neunitară a unor dispoziții legale în practica instanțelor de judecată și informează conducerea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea declarării recursului în interesul legii; (g) coordonează întocmirea analizei activității judiciare în cauzele penale și civile; (h) soluționează sesizările și reclamațiile în legătură cu activitatea judiciară penală și civilă; (i) elaborează semestrial programul de activitate al secției, asigură și urmărește realizarea integrală a obiectivelor și a acțiunilor în termenele prevăzute; (j) exercită orice alte atribuții prevăzute de lege și regulamente sau dispuse de conducerea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.
- **procurorul șef adjunct secție:** (a) organizează, conduce, controlează și răspunde de îndeplinirea atribuțiilor manageriale delegate de procurorul șef secție; (b) soluționează lucrările

repartizate de procurorul șef secție și de conducerea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție; (c) exercită atribuțiile procurorului șef secție, în absența acestuia; (d) exercită orice alte atribuții prevăzute de lege și regulamente sau dispuse de procurorul șef secție ori de conducerea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Din anul 2007 și până în prezent, atribuțiile specifice, de coordonare a activității judiciare au fost partajate între procurorul șef secție și procurorul șef adjunct secție, potrivit specializării proprii a fiecăruia.

Procurorul șef secție a asigurat coordonarea activității în materie penală, sub aspectul atribuțiilor prevăzute de art. 28 alin. (1) lit. a) – j) și art. 29 alin. (1) lit. a) – f) din Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, pentru procurorii din cadrul Serviciului Judiciar Penal.

Atribuțiile procurorului șef adjunct al secției au vizat componenta civilă, fiind exercitate în baza delegării dispuse de procurorul șef secție și au fost destinate organizării, coordonării și controlului activităților desfășurate la nivelul secției din perspectiva atribuțiilor prevăzute de art. 31 alin. (1) lit. a) – f) și 32 alin. (1) lit. a) – f) din regulament, pentru procurorii din cadrul Serviciului Judiciar Civil.

În concret, organizarea activității corespunzătoare a celor două servicii s-a realizat de către procurorul șef secție și procurorul șef adjunct secție prin: stabilirea sarcinilor ce revin procurorilor și grefierilor cu funcții de conducere, a evidențelor săptămânale, lunare, trimestriale și anuale ce reflectă realizarea acestora; repartizarea lucrărilor, stabilirea termenelor de soluționare și monitorizarea respectării acestora pe baza unor evidențe constituite pe tipuri de activități; stabilirea programului anual de perfecționare a pregătirii profesionale.

Activitățile care au vizat organizarea activității la nivelul întregii secții, aducerea la îndeplinire a unor atribuții comune, analize și soluții inter-disciplinare au fost realizate în comun de procurorul șef al secției și procurorul șef adjunct secție sau după caz, de procurori desemnați din cadrul celor două servicii.

Consider oportună continuarea acestei formule de conducere, întrucât modalitatea de lucru adoptată, prin munca în echipă și valorificarea superioară a specializării procurorilor din cele două servicii și-a dovedit valențele pozitive, atât sub aspectul

celerității, cât și în ceea ce privește identificarea unor soluții optime în privința problemelor legate de organizarea și funcționarea întregii Secții Judiciare.

În lumina acestei specializări, atribuțiile specifice privind activitatea judiciară în materie civilă vor fi exercitate, în continuare, și din perspectiva funcției de procuror șef al Secției Judiciare, iar atribuțiile manageriale privind activitatea judiciară în materie penală vor fi delegate procurorului șef adjunct secție, potrivit art. 26 alin. (3) lit. c) și alin. (4) lit. a) din Regulamentul de ordine interioară.

Exercitarea atribuțiilor specifice în cadrul unei echipe consolidate, cu obiective concordante, a permis, mai ales în contextul intrării în vigoare a noilor coduri, inițierea, aprofundarea și dezvoltarea unor metode de lucru unitare și convergente în privința componentelor comune ale activității judiciare sub următoarele aspecte: verificarea jurisprudenței și analiza problemelor de drept în vederea promovării recursului în interesul legii și întocmirii punctelor de vedere solicitate de instanța supremă; soluționarea memoriilor și petițiilor; analizarea proiectelor de acte normative, la solicitarea Consiliului Superior al Magistraturii, în procedura de avizare sau ca urmare a invitațiilor adresate Ministerului Public de către comisiile parlamentare pentru sistematizarea legislației; formularea punctelor de vedere asupra unor probleme de drept, din dispoziția conducerii Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau la solicitarea celorlalte secții; planificarea activității de participare la ședințele de judecată ale instanței supreme și Curții Constituționale; coordonarea activității de grefă a secției.

Din aceste perspective, se va urmări continuarea și perfecționarea direcțiilor de acțiune deja începute și adaptarea acestora în raport de noile evoluții legislative ce vor interveni în perioada de exercitare a funcției de conducere.

CAPITOLUL II

DIMENSIUNEA ACTUALĂ A ACTIVITĂȚII JUDICIARE CIVILE

Structura constituită la nivelul Secției Judiciare pe componenta referitoare la atribuțiile procurorului în materie civilă este cvasi-singulară în cadrul Ministerului Public.

Cu excepția Parchetelor de pe lângă Curtea de Apel București și a Parchetului de pe lângă Tribunalul București, unde există câte o secție specializată în materie judiciară civilă, celelalte unități din cadrul Ministerului Public nu au constituite asemenea structuri.

Necesitatea specializării în materie civilă, chiar și a unui număr redus de procurori, a reprezentat un deziderat al procurorilor cu funcții de conducere de la unele parchete de pe lângă curțile de apel ce au înregistrat un volum ridicat de participare în cauzele civile.

În aceste cazuri, specializarea *de facto*, concretizată prin desemnarea a 1-2 procurori din cadrul secțiilor judiciare a fost destinată asigurării continuității participării în ședințele de judecată, iar acolo unde a fost adoptată, și-a dovedit valențele de optimizare prin folosirea resurselor umane și de timp, cât și de creștere a parametrilor calitativi.

Un pas important în acest sens a fost reprezentat de adoptarea Ordinului nr. 62 din 1 aprilie 2016 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind participarea procurorului în cauzele civile, act prin care s-a realizat unificarea și consolidarea cadrului normativ la nivel infra-legislativ, destinat tuturor formelor de participare a procurorului în cauzele civile, în scopul aplicării Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă și a unor legi speciale, prin integrarea unor chestiuni a căror soluționare se regăsea anterior în circulare emise de conducerea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în note de studiu și circulare întocmite de Secția de Resurse Umane și Documentare și Secția Judiciară.

Astfel, au fost valorificate aspecte rezultate din jurisprudența Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în cauzele care interesează activitatea procurorilor în materie civilă, precum și din activitatea curentă a procurorilor din cadrul Secției Judiciare – Serviciul Judiciar Civil, materialele de analiză a activității judiciare în materie civilă și a cauzelor care au ca obiect aplicarea Legii nr. 115/1996, modificată și completată.

În acest sens, au fost detaliate proceduri de lucru interne, pentru aplicarea unor instituții din Codul de procedură civilă, privind regularizarea cererii de chemare în judecată

și a căilor de atac formulate de procuror, precum și formularea punctelor de vedere în procedura de filtrare a recursurilor de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, adaptat principiilor organizării ierarhice și colegialității ce stau la baza funcționării structurilor Ministerului Public.

Din perspectiva Secției Judiciare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, activitatea în materie civilă cuprinde patru paliere principale de acțiune: unificarea practicii judiciare; examinarea și soluționarea memoriilor; reprezentarea la Înalta Curte de Casație și Justiție și Curtea Constituțională; coordonarea și îndrumarea activității judiciare în materie civilă a celorlalte unități de parchet.

§1. Unificarea practicii judiciare

Prin natura activității sale, Biroul de recursuri civile în interesul legii este o structură unică la nivelul întregului Minister Public. Activitatea desfășurată nu se rezumă doar la situații de participare a procurorului în cauzele civile, potrivit legii sau ordinului procurorului general, ci cuprinde toate domeniile dreptului privat și ale dreptului public, în afara celui penal. Uneori, acestea se intersectează cu aspecte din materia penală, astfel încât opinia juridică a procurorilor din cadrul acestui birou este solicitată de alte secții/structuri ale Ministerului Public, în considerarea specializării.

Specificul atribuțiilor Secției Judiciare în materie civilă reclamă din partea procurorilor ce le exercită o abordare pluridisciplinară, flexibilitate în gândire, studiu aprofundat al literaturii de specialitate, jurisprudenței naționale și a instanțelor europene, capacități exegetice, fundamentate pe o corectă însușire și utilizare a instrumentelor de interpretare și argumentare juridică. În plus, studiul individual și urmărirea consecventă a publicațiilor de specialitate au contribuit la identificarea unor chestiuni controversate în interpretarea legii și a fost urmat de inițierea procedurilor de verificare a jurisprudenței pentru promovarea recursului în interesul legii.

Din aceste perspective, procurorii Biroului de recursuri civile în interesul legii îndeplinesc, alături de cei din structura similară a Serviciului Judiciar Penal, atribuțiuni unicate în cadrul Ministerului Public, iar munca lor, de verificare a practicii judiciare, analiză și redactare a proiectelor de recurs în interesul legii a contribuit la consecvența și eficacitatea actului de justiție.

Confirmarea demersurilor de unificare a practicii judiciare, garanție a securității și stabilității sistemului judiciar, cu rol în creșterea încrederii în statul de drept a fost dată și prin decizii de inadmisibilitate pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului³.

De asemenea, punctele de vedere întocmite asupra sesizărilor de recurs în interesul legii formulate de alți titulari și asupra unor chestiuni de drept, prin argumentația juridică folosită și susținerea acestora în ședințele de judecată, au constituit un instrument de lucru util pentru completele instanței supreme care au soluționat aceste sesizări.

Începând cu anul 2015, în baza invitațiilor transmise de I.N.M. și a planificării anuale, procurorii din cadrul Biroului de recursuri civile în interesul legii au participat la întâlnirile de unificare a practicii judiciare în materie civilă și procesual civilă, insolvență și litigii cu profesioniști, conflicte de muncă și asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal, organizate de institutul cu judecători de la secțiile civile și de contencios administrativ ale curților de apel și Înaltei Curți de Casație și Justiție. Această reprezentare și-a dovedit în timp efectele pozitive pentru activitatea procurorilor: concluziile asupra problemelor de drept dezbătute au fost aduse la cunoștința tuturor procurorilor din cadrul Serviciului Judiciar Civil și, în unele cazuri, au stat la baza formulării unor propuneri de verificare a jurisprudenței, în vederea promovării recursului în interesul legii.

Repartizarea aleatorie a lucrărilor cu acest specific s-a realizat de către procurorul șef adjunct secție, luându-se în considerare următoarele criterii: încărcătura de lucrări pe fiecare procuror, astfel cum aceasta rezulta din evidențele statistice; natura lucrărilor aflate în curs de soluționare și termenele stabilite; activitățile programate în care procurorii erau implicați (ex: participarea la cursuri de formare profesională, desemnarea în comisii pentru examenele și concursurile organizate de C.S.M. și I.N.M.); preocuparea anumitor procurori pentru aprofundarea unor domenii ale dreptului civil; experiența dobândită de aceștia prin participarea la cursuri și conferințe de specialitate.

³ Decizia din 9 aprilie 2013, din cauzele *Eugen Iorga împotriva României* (cererea nr. 15350/05) și *Ioan Moldovan împotriva României* (cererea nr. 19452/05); decizia de inadmisibilitate din 9 aprilie 2013, din cauza *Dumitru David și alți 7 reclamânți împotriva României* (cererea nr. 54577/07); decizia de inadmisibilitate pronunțată la data de 13 noiembrie 2012 în cauzele conexe *Ana Maria Frimu, Judita Vilma Timar, Edita Tanko, Marta Molnar și Lucia Gheșu împotriva României* (nr. 45312/11); Decizia de inadmisibilitate din 11 septembrie 2012, din cauza *Stana Neghea și alți 6 reclamânți împotriva României* (cererea nr. 28699/09); decizia de inadmisibilitate din 4 septembrie 2012, din cauza *Nastaca Dolca și alții împotriva României* (cererea nr. 59282/11); decizie de inadmisibilitate din 6 martie 2012 din cauza *Dumitru David și alții împotriva României* (cererea nr. 54577/07); decizia de inadmisibilitate pronunțată la data de 6 septembrie 2011 în cauza *Zelca și alții împotriva României* (cererea nr. 65161/10, 415 reclamânți);

Cu prilejul repartizării, au fost identificate domeniile de verificare a jurisprudenței și, pe baza evidențelor constituite la nivelul Serviciului Judiciar Civil, materiile identice deduse anterior pentru soluționare, s-au stabilit măsuri și termene pentru îndeplinirea activităților prealabile examinării (solicitarea jurisprudenței și cartarea acesteia), au fost date recomandări pentru studierea jurisprudenței Curții Constituționale, a instanței supreme, CEDO și CEJ, cu trimeri corepunzătoare la studii doctrinare.

În scopul identificării cu celeritate a lucrărilor cu acest specific și pentru o completă documentare, la nivelul Serviciului Judiciar Civil, grefierul șef serviciu a constituit o bază de date, actualizată permanent, a domeniilor în care s-a verificat jurisprudența în vederea promovării recursului în interesul legii ori s-au formulat puncte de vedere/note de studiu.

În privința acestei activități, procurorii cu funcții de conducere au exercitat un control operativ curent consecvent sub aspectul termenelor de soluționare și al calității motivării lucrărilor întocmite.

Imediat după depunerea la Înalta Curte de Casație și Justiție, recursurile în interesul legii și punctele de vedere întocmite cu privire la sesizările altor titulari au fost transmise și publicate de îndată pe pagina de internet a Ministerului Public.

De asemenea, unele lucrări în care nu s-a promovat recurs în interesul legii, note de studiu și puncte de vedere în diferite probleme de drept au fost transmise pentru publicare în Revista Pro Lege, editată de Ministerul Public și pe pagina de internet a instituției, constituind surse de documentare pentru toți cei interesați.

§2. Examinarea și soluționarea memoriilor

Activitatea a vizat îndeplinirea atribuțiilor Ministrului Public stabilite prin Legea de organizare judiciară, Codul Civil, Codul de procedură civilă și legi speciale și, în concret, a fost realizată pe baza unei metodologii unitare de examinare, circumscrisă criteriilor de evaluare a activității profesionale, urmărindu-se: corecta calificare a petițiilor, identificarea competențelor legale și instituționale de soluționare a solicitărilor, respectarea rigorilor impuse de Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor sub aspectul neacordării, direct sau indirect, a unor consultații juridice în problemele litigioase, ori prin formularea unor aprecieri asupra hotărârilor judecătorești invocate de petenți.

S-a urmărit ca, prin comunicările întocmite, petenților să li se explice, într-un limbaj clar, inteligibil și accesibil, rolul și atribuțiile Ministerului Public în sistemul

judiciar, limitele convenționale, constituționale și legale de acțiune ale procurorului în cauzele civile, în special în privința căilor extraordinare de atac, scopul și finalitatea recursului în interesul legii (confundat de cele mai multe ori, cu instituția fostului recurs în anulare).

Direct relaționat cu atribuțiile de unificare a practicii judiciare, tot mai multe memorii adresate Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, documentate și temeinic argumentate, prin care erau sesizate reale probleme de practică neunitară la nivelul unor instanțe, au reprezentat punctul de pornire pentru verificări de jurisprudență, finalizate prin promovarea recursului în interesul legii.

Lucrările cu acest specific au fost repartizate aleatoriu de către procurorul șef adjunct secție. Pe baza înregistrărilor din ECRIS, grefa Serviciului Judiciar Civil identifică petițiile anterioare și le prezintă pentru conexare. Cu prilejul repartizării, s-a avut în vedere asigurarea unui volum de activitate echilibrat, atât din perspectiva încărcăturii de lucrări pe fiecare procuror, cât și sub aspectul complexității acestora. Criteriile indicate în secțiunea precedentă au fost aplicate în mod corespunzător.

§3 Reprezentarea la Înalta Curte de Casație și Justiție și Curtea Constituțională

Strategia de conducere și coordonare a activității sub acest aspect a avut ca punct de pornire convingerea că procurorul de ședință reprezintă prima interfață dintre instituția Ministerului Public, justițiabil și instanțe.

Reprezentarea la instanța supremă și Curtea Constituțională a fost asigurată de un colectiv relativ constant, de 3-4 procurori. Atribuția de planificare a procurorilor în ședințe a fost delegată procurorului șef al Biroului de reprezentare care a realizat-o pe baza consultării procurorilor din cadrul acestui birou, având în vedere implicarea acestora și în alte activități (comisii de examene, seminare de formare profesională), urmărind asigurarea continuității pentru fiecare complet de judecată de la secțiile civile și de contencios administrativ și fiscal ale instanței supreme. Planificarea procurorilor desemnați să participe în ședințele de judecată ale Curții Constituționale a fost realizată lunar, urmărindu-se atingerea unui volum echilibrat de activitate sub aspectul numărului de ședințe. Planificările întocmite au fost comunicate în timp util secțiilor instanței supreme și grefei Curții Constituționale.

În privința reprezentării la Înalta Curte de Casație și Justiție, accentul a fost pus pe unitatea de abordare în concluzii a unor chestiuni controversate de drept. În acest scop, dar și pentru realizarea obiectivelor pe componenta de îndrumare și control a activității judiciare, s-au organizat, săptămânal sau lunar, după caz, în funcție de încărcătura de dosare, ședințe de analiză a soluțiilor și s-a instituit o evidență a hotărârilor judecătorești pronunțate în cauzele în care procurorii au participat și în care căile de atac declarate de părți au fost admise pentru motive de nelegalitate, în scopul diseminării practicii de casare parchetelor de pe lângă curțile de apel și tribunale.

Aceste ședințe de analiză, consemnate în procese-verbale întocmite și evidențele aferente au reprezentat, totodată, și surse imediate de informare asupra chestiunilor controversate din practica Înaltei Curți de Casație și Justiție ori, după caz, asupra modului în care anumite probleme de drept au fost abordate unitar în practica acestei instanțe.

De asemenea, jurisprudența Curții Constituționale, de admitere a excepțiilor de neconstituționalitate, precum și deciziile de unificare în probleme de drept care vizau activitatea procurorilor au fost comunicate, de îndată, tuturor structurilor Ministerului Public, îndeplinindu-se și în această modalitate atribuția regulamentară, de coordonare și îndrumare a activității judiciare în materie civilă.

§4. Coordonarea și îndrumare a activității judiciare

Strategia managerială aplicată până în prezent a accentuat valențele integratoare ale acestei componente și a dinamizat planurile de acțiune care s-au manifestat pe două coordonate majore:

- ✓ diseminarea practicii de casare a secțiilor civile și de contencios administrativ ale instanței supreme către parchetele din teritoriu;
- ✓ diseminarea promptă a jurisprudenței Constituționale asupra unor dispoziții legale care interesează activitatea procurorilor;
- ✓ analiza punctuală sau centralizată, după caz, a unor probleme de drept, într-o manieră aplicativă, de natură a constitui instrumente de lucru, utile pentru procurorii care participă în cauzele civile (ex: acțiunile civile pentru repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare în procesele penale; controlul averii în temeiul Legii

nr. 115/1996; aplicarea unor decizii ale Curții Constituționale pronunțate în materia exproprierii unor imobile; regimul străinilor).

- ✓ organizarea în data de 13 decembrie 2017 a unei întâlniri de formare profesională dintre procurorii din cadrul Parchetului de pe lângă Însușita Curte de Casație și Justiție – Secția Judiciară – Serviciul Judiciar Civil cu procurorii de la parchetele de pe lângă curțile de apel și tribunale care participă în cauzele civile.

Din aceste perspective, Secția Judiciară a sprijinit eforturile unităților de parchet, de creștere a calității participării procurorului în cauzele civile, venind în întâmpinarea nevoilor de informare cu privire la practica instanțelor naționale și europene și a oferit expertiză în rezolvarea anumitor probleme de drept.

Activitatea de analiză a cauzelor civile având ca obiect cereri de acordare a despăgubirilor pentru erori judiciare săvârșite în procesele penale a fost subsumată imperativelor dinamismului. Părăsind abordările pur expozitive, procurorii au fost orientați spre identificarea elementelor de particularitate și atipic în identificarea situațiilor generatoare de daune, care și-au găsit treptat consacrarea în jurisprudență.

Din aceste perspective, în mai multe rânduri, analizele efectuate asupra cauzelor au vizat aspectele civile și cele penale, ceea ce a condus la întocmirea unor lucrări comune de procurori din cadrul celor două servicii, unele dintre ele pe chestiuni de finețe juridică, precum: exigențele Convenției Europene a Drepturilor Omului în referire la lipsirea de libertate pentru efectuarea unei expertize medico - legale obligatorii ori sub aspectul duratei procedurii; posibilitatea angajării răspunderii Statului Român, ca stat solicitat în procedura de executare a mandatului european de arestare; imunitatea de jurisdicție a statelor în fața instanțelor altui stat.

CAPITOLUL III

VULNERABILITĂȚI, RISCURI ȘI STRATEGIE

Aspectele prezentate în capitolele precedente permit reafirmarea intenției de a continua direcțiile de acțiune deja înreprinse, consolidarea și perfecționarea lor.

Totodată, observarea punctelor slabe ale sub-sistemului și a recentelor evoluții legislative recente prilejuiesc reconfigurarea obiectivelor deja stabilite, stabilirea altora noi, prin accentuarea priorităților de unificare a practicii judiciare în materie civilă, îndrumare și coordonare a activității judiciare în materie civilă.

§1. Problema resurselor umane

§1.1. Procurori

Gradul de ocupare a schemei de personal pentru cele două servicii ale Secției Judiciare este ridicat, existând în curs proceduri pentru numirea în funcțiile de conducere vacante sau ocupate prin delegare.

Acest aspect va conduce la consolidarea echipei de conducere a Secției Judiciare.

În privința grefierilor și personalului conex, schema de personal este ocupată în proporție de 100%.

Cu excepția Biroului de recursuri civile în interesul legii, gradul de ocupare este adecvat volumului de activitate.

În privința acestui birou, se observă un grad de ocupare efectivă, de 66,6%, ceea ce, față de volumul de activitate și complexitatea acesteia, este departe de a fi corespunzător pentru îndeplinirea atribuțiilor în condiții optime, conform exigențelor calitative cerute acestui nivel de reprezentativitate. Întrucât unii dintre procurorii din cadrul Biroului de recursuri civile în interesul legii vor îndeplini în curând condițiile de vechime pentru pensionare, exprimându-și intenția de a nu mai rămâne în activitate, este previzibilă reducerea nivelului de ocupare efectivă la 50%.

Specializarea extra-penală a acestui birou și domeniile diversificate ale dreptului ce trebuie abordate în activitatea curentă nu au constituit, de-a lungul timpului, elemente de atractivitate pentru ocuparea funcțiilor vacante de la această structură, de către procurorii din cadrul altor unități.

În condițiile creșterii volumului și complexității activității acestui birou, având în vedere și modificările ce vor fi aduse Legii nr. 303/2004, următoarele soluții pot fi identificate:

- ocuparea funcțiilor vacante cu procurori delegați de la parchetele de pe lângă curțile de apel și tribunale care au specializare în activitatea judiciară civilă și grad profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- formularea unor propuneri de modificare a Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurori, astfel încât, în măsura în care, pentru promovare efectivă, sunt scoase la concurs, funcții de procuror vacante la nivelul Serviciului Judiciar Civil, candidații să poată opta și să fie organizate comisii pentru susținerea probelor la materiile drept civil, procesual civil și dreptul familiei; în această modalitate ar fi valorificată pozitiv experiența profesională dobândită în materie civilă, iar procurorii ar fi motivați să promoveze la Biroul de recursuri civile în interesul legii.

§1.2. Grefieri

În privința **compartimentului de grefă**, stabilitatea personalului este un factor cu rol motivator care permite observarea pe o durată de timp mai îndelungată a abilităților fiecăruia. Valorificarea la parametri superiori a experienței profesionale a grefierilor asigură consolidarea rolului acestora în cadrul Ministerului Public, prin preluarea unor atribuții de la procuror și permite selectarea, din rândul grefierilor existenți, a unor grefieri cu atribuții de documentare în cadrul Secției Judiciare.

În contextul în care, în viziunea de ansamblu asupra actului de management, se urmărește crearea condițiilor pentru ca procurorii să se dedice exclusiv funcțiilor lor judiciare pe care să le îndeplinească la un nivel profesional de excepție, măsurile preconizate constau în:

- selectarea din rândul grefierilor cu studii juridice superioare a unui număr de 1-2 grefieri cu atribuții de documentare, însărcinați cu identificarea jurisprudenței relevante prin

utilizarea aplicației ROLII, a portalului instanțelor și paginilor de internet ale Curții Constituționale și instanței supreme, programelor legislative, a publicațiilor de specialitate, în scopul furnizării materialului documentar și a bibliografiei relevante pentru procurori;

- preluarea completă a atribuțiilor administrative de la procurori; în prezent, statistica judiciară este întocmită de grefierii șef secție și șef serviciu sub coordonarea procurorilor șefi, pe baza aplicației ECRIS și a evidențelor privind volumul de activitate al procurorilor; lucrările care presupun exclusiv verificări în evidențe și/sau centralizare sunt repartizate pentru soluționare grefierilor cu funcții de conducere sau de execuție; vor fi continuate aceste metode de lucru, întrucât, în timp, și-au dovedit eficiența sub aspectul operativității;
- consolidarea echipei de grefieri care operează în aplicațiile ECRIS și a SAE.

§2. Organizarea și coordonarea activității

În prezent, activitatea în cadrul Secției Judiciare este organizată în temeiul dispozițiilor legale și regulamentare. Desemenarea persoanelor responsabile cu îndeplinirea anumitor sarcini de serviciu s-a realizat, fie prin emiterea unor note de serviciu (ex: organizarea compartimentului de grefă, repartizarea atribuțiilor grefierilor), fie punctual, pe anumite tipuri de activități (planificarea în ședințele de judecată, repartizarea lucrărilor pentru soluționare).

Întrucât această modalitate de lucru și-a dovedit eficiența, va fi menținută.

Orice strategie realistă nu-și poate propune o uniformizare a caracterelor. Standardizarea poate privi doar metodele de lucru și are efecte pozitive doar pentru situații identice sau cel mult similare.

Tocmai de aceea, cunoscând ritmul de lucru al fiecărui procuror, preocupările personale pentru anumite ramuri ale dreptului, ne propunem ajungerea treptată la un volum echilibrat de lucru, degrevarea procurorilor cu funcții de conducere, în măsura

posibilității, de activități specifice funcției de execuție, astfel încât eforturile acestora să se concentreze pe componentele de coordonare și control curent operativ și la standarde ridicate de calitate.

Astfel, din perspectiva ocupării funcției de procuror șef al Biroului de recursuri civile în interesul legii, competențe de repartizare a unor lucrări vor fi delegate acestuia.

Pentru echilibrarea volumului de activitate, toți procurorii cu funcții de conducere au primit, spre soluționare proprie lucrări, desfășurând, într-o proporție importantă și activități specifice funcției de execuție.

În măsura în care nivelul de ocupare a tuturor funcțiilor de execuție va fi unul corespunzător volumului de activitate și complexității acesteia, eforturile procurorilor cu funcții de conducere se vor concentra exclusiv pe aspectele ce vizează coordonarea, controlul operativ curent și efectuarea unor controale tematice, scop în care, se va urmări reducerea ponderii activității de execuție pentru acești procurori.

§3. Coordonarea activității celorlalte parchete din cadrul Ministerului Public

Până în prezent, această componentă a activității Secției Judiciare și-a dovedit utilitatea și eficiența și a fost receptată pozitiv în relațiile cu celelalte unități ale Ministerului Public.

Vulnerabilitățile sistemului judiciar identificate cu prilegiul întocmirii analizelor și informărilor prevăzute în Ordinul nr. 213/2014 al Procurorului Genral al Pachetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind organizarea și funcționarea sistemului informațional al Ministerului Public și în Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, aprobat prin Ordinul nr. 2632/C/2014 al Ministrului Justiției, cu modificările și completările ulterioare au fost comunicate unităților de parchet vizate, pentru aducerea la cunoștința procurorilor și adoptarea măsurilor care se impun în activitatea curentă.

În același mod s-a procedat și în privința practicii de casare și de unificare a instanței supreme și jurisprudenței Curții Constituționale.

În acest context, se impune continuarea demersurilor de acțiune deja întreprinse și ne propunem să încurajăm un dialog deschis și eficient cu toate structurile Ministerului Public, sub toate aspectele care interesează activitatea judiciară, inclusiv prin organizarea, cu sprijinul conducerii Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în limitele fondurilor bugetare alocate, a unor întâlniri periodice de formare profesională, la

nivel regional sau central, în care să fie dezbătute probleme de drept, după modelul întâlnirilor de unificare a practicii judiciare organizate de I.N.M. și C.S.M.

Experiențele anterioare au demonstrat că această modalitate de lucru permite un schimb de idei deschis între participanți și este eficientă în identificarea celor mai bune soluții.

În același scop, și având exemplul pozitiv al elaborării unui ghid privind renunțarea/retragerea căilor de atac, de către procuror, pentru a veni în întâmpinarea necesităților practice ale procurorilor de la toate unitățile Ministerului Public, care participă în cauzele civile, ne propunem constituirea unei echipe de procurori din cadrul Serviciului Judiciar Civil care să elaboreze un ghid de bune practici în materie civilă pentru procurori, cuprinzând modele de acțiuni în justiție, motivări ale căilor de atac, însoțite de explicații teoretice și exemple de jurisprudență cu privire la instituțiile de drept substanțial și procesual civil, cel mai des utilizate în activitatea judiciară civilă a procurorilor.

§4. Formarea profesională a procurorilor și grefierilor

În precedent, procurorii din cadrul Secției Judiciare au manifestat disponibilitatea pentru participarea la cursurile și seminarele de formare profesională continuă centralizate organizate de I.N.M., conferințe și seminare organizate de instituții de formare din țară și străinătate.

În activitatea de conducere, s-a urmărit valorificarea pozitivă a experienței și cunoștințelor profesionale astfel dobândite, precum și aducerea la cunoștința colectivului de procurori a materialelor întocmite de participanți.

Formarea profesională descentralizată s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 103 din 10 decembrie 2001 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, fiind planificate anual întâlniri trimestriale în care au fost dezbătute teme de interes practic.

Grefierii au participat la seminarele organizate de Școala Națională de Grefieri, în cadrul programelor de formare profesională continuă, iar formarea descentralizată a acestora a fost realizată trimestrial, în baza unei planificări anuale, sub coordonarea și îndrumarea unui procuror desemnat, potrivit Ordinului nr. 84/2007 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Întrucât aceste activități și-au dovedit eficiența, ne propunem consolidarea capacităților de formare profesională la nivelul Secției Judiciare, sens în care identificăm următoarele repere de acțiune:

- Disponibilitate și încurajarea personalului în sensul participării la cursuri de formare profesională din țară și străinătate;
- Valorificarea experienței astfel dobândite în activitatea curentă;
- Diseminarea concluziilor și materialelor ce vor fi întocmite în urma participării;
- Prezentarea și dezbaterrea acestor materiale în cadrul unor reuniuni informale.

§5. Colaborarea inter-instituțională în relația cu Înalta Curte de Casație și Justiție, Curtea Constituțională și celelalte instanțe judecătorești

Din perspectivă managerială, comunicarea cu cele două instanțe s-a realizat pe baze principiale solide, în spiritul unei cooperări loiale, cu respectarea standardelor de conduită deontologică, în scopul realizării rolului constituțional al procurorului în activitatea judiciară.

Un aspect important l-a reprezentat contribuția Ministerului Public prin Secția Judiciară la activitatea de unificare a practicii judiciare în materie civilă și penală în procedurile prevăzute de Codul de procedură civilă în acest scop⁴. Participarea la ședințele completelor secțiilor instanței supreme și ale Completelor de 5 Judecători a fost organizată în condiții optime, procurorii de ședință având acces la dosare și un interval de timp rezonabil pentru studiul acestora, fiindu-le comunicate din timp listele de ședință. De asemenea, planificările lunare ale participării în ședință au fost comunicate conducerilor secțiilor și Completelor de 5 Judecători⁵.

Aceleași constatări se impun și în relația cu instanța de contencios constituțional, iar sub acest aspect, este remarcabilă inițiativa Curții Constituționale de a iniția, în anul

⁴ Valențele pozitive ale acestei colaborări sunt menționate și în Raportul nr. 2818/IJ/1272/DIJ/2017 din 9 iunie 2017 privind colaborarea interinstituțională a instanțelor de judecată cu ceilalți parteneri din sistemul judiciar întocmit de Inspekția Judiciară – Direcția inspekție judiciară pentru judecători - <https://www.universuljuridic.ro/inspekția-judiciara-raport-privind-colaborarea-interinstitutionala-a-instantelor-de-judecata-cu-ceilalti-parteneri-din-sistemul-judiciar/>

⁵ Idem;

2017, un dialog cu magistrații cu privire la unele aspecte practice rezultate din aplicarea deciziilor sale, întrunire la care au participat și procurori din cadrul Secției Judiciare.

De asemenea, în relația cu celelalte instanțe judecătorești, colaborarea a fost axată, în principal, pe unificarea practicii judiciare. În acest context, în vederea documentării cu jurisprudență relevantă, s-a solicitat, iar instanțele au transmis în timp util hotărâri judecătorești, precum și anumite considerații teoretice asupra problemelor de drept în discuție⁶.

Concluziile analizelor de jurisprudență în cauzele în care nu s-a promovat recurs în interesul legii au fost comunicate instanțelor.

Fără a putea identifica, din aceste perspective, vreo vulnerabilitate, aspectele pozitive desprinse din această colaborare se impun a fi menținute în activitatea de conducere viitoare.

Întrucât componenta principală a Secției Judiciare privește unificarea practicii judiciare, se justifică și continuarea demersurilor necesare în vederea obținerii de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a accesului direct la aplicația ECRIS a instanțelor de judecată⁷.

⁶ Idem;

⁷ În acest sens au fost și propunerile Inspecției Judiciare – Direcția inspecție judiciară pentru procurori formulate în Raportul nr. 5116/IJ/983/DIP/2017 din 27 octombrie 2017 http://old.csm1909.ro/csm/linkuri/28_11_2017_90049_ro.pdf;